

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖
แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ (ร่างกฎกระทรวง
มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทย พ.ศ.)

กรมอนามัยได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๓/๖๐๗๖ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๒ และหนังสือ ที่ สธ ๐๙๔๕.๐๓/๖๔๐๑ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ด้วยกรมอนามัยได้นำเสนอประเด็นขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทย พ.ศ. ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาถ้อยแถลงร่างกฎหมายระดับอนุบัญญัติและร่างคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข ครั้งที่ ๓๑-๖/๒๕๖๒ เมื่อวันพุธที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เพื่อปรึกษาหารือกับผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็นการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทยได้หรือไม่ โดยที่ประชุมมีมติมอบหมายให้ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุขทำหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาหารือในประเด็นการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อหาข้อยุติก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งต่อมาคณะกรรมการสาธารณสุขได้มีมติให้หารือในประเด็นดังกล่าวในการประชุมคณะกรรมการสาธารณสุข ครั้งที่ ๑๑๙-๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒

กรมอนามัยจึงขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับร่างกฎกระทรวงมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทย พ.ศ. กรณีการอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทยได้หรือไม่ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการตีความและเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๒/๑๘๐ ลงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๐) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมอนามัย โดยมีผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า มาตรา ๖^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ว่าเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ มีโทษตามมาตรา ๖๘^๒ การออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง จึงเป็นกรณีที่ต้องตีความโดยเคร่งครัดเนื่องจากมีโทษอาญา ซึ่งการออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง สามารถแบ่งได้เป็น ๒ กรณีคือ กรณีที่หนึ่ง การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้ และกรณีที่สอง การออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๒) เพื่อกำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน โดยมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง กำหนดให้การออกกฎกระทรวงทั้งสองกรณีต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) จึงต้องเป็นการกำหนดในเรื่องที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เมื่อพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดบทบัญญัติเพื่อควบคุมดูแลในเรื่องเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย^๓ สุขลักษณะของอาคาร^๔ เหตุรำคาญ^๕ การควบคุมการเลี้ยง

“มาตรา ๖ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจออกกฎกระทรวงดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการในการควบคุมหรือกำกับดูแลสำหรับกิจการหรือการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) กำหนดมาตรฐานสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และวิธีดำเนินการเพื่อตรวจสอบควบคุมหรือกำกับดูแล หรือแก้ไขสิ่งที่จะมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน

กฎกระทรวงตามวรรคหนึ่งจะกำหนดให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปทุกท้องถิ่นหรือให้ใช้บังคับเฉพาะท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งก็ได้ และในกรณีที่กฎกระทรวงดังกล่าวจะสมควรกำหนดให้เรื่องที่เป็นรายละเอียดทางด้านเทคนิควิชาการหรือเป็นเรื่องที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วตามสภาพสังคม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

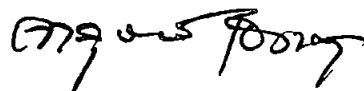
“มาตรา ๖๘ ผู้ใดฝ่าฝืนกฎกระทรวงซึ่งออกตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

“หมวด ๓ การจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“หมวด ๔ สุขลักษณะของอาคาร แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

“หมวด ๕ เหตุรำคาญ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

หรือปล่อยสัตว์^๖ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ^๗ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร^๘ และการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ^๙ ดังนั้น การออกกฎกระทรวงโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๖^{๑๐} วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) จึงต้องเป็นการกำหนดรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว สำหรับการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคคนั้น ไม่ปรากฏบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ให้อำนาจในการควบคุมดูแลในเรื่องนี้ กรณีจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง (๑) หรือ (๒) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อออกกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคของประเทศไทยได้

(นางสาวจรรวณ เสงตระกูล)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๒

^๖หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

^๗หมวด ๗ กิจกรรมที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

^๘หมวด ๘ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหารและสถานที่สะสมอาหาร แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

^๙หมวด ๙ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

^{๑๐}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น